

Relaas van het vergaan van het fluitschip de Ooievaar (29-7-1668)

NA 1.04.02 (VOC) 1268, Fol 945 (scan 507) Copia

transcriptie: Menno Leenstra

Rapport ofte verclaeringe gedaen aende H-r Johan Velters en sijne bijhebbende Raats personen door de gewesen opperhoofden van het verongeluckte fluitschip den oijevaer geduerende hun wedervaeren tsedert den 25^{en} Julij dat op de Reede voor pipelij sijn geanckert

Woensdagh den 25^{en} Julij [1668]

Omtrent den middag sijn wij met een W: Z: W: wind bequaem weder g'anckert op 7: vaem waeter, de pagood: N: van ons verwachtende alhier den loots van pipelij

donderdagh: den 26^{en} do laegen noch als voren.

vrijdagh: den 27^{en} d=0 met den dagh kreegen wij de loots Cornelis proot van Delft aen ons boort, naer de middag gingen onder seijl over de ebbe, om de banck te naderen, verwachtende bequaem weder om binnen te seijlen, anckerden op 8: vadem hadden doen de pagoot N: W: noordwest van ons naer gissinge 2: à 3: mijlen, kregen des nachts harde wind, uijt den Z: W: ten W: met doncker weer en regen.

Saterdagh: den 28^{en} d=0 de wind noch als vooren hard stormachtig weer, waerom genoodsaecht noch een ancker te laeten vallen, en de stenge te schieten de Raas om laag te strijcken, also het weder hand voor hand harder wiert, bleven soo dien nacht over leggen met holl water

Sondagh den 29^{en} do s morgens omtrent 10: uijren bracken beijde ancker touwen aen stucken, daer op wij het plecht ancker lieten vallen, wonde de loos van ons dagelijks touw binnen om ons bougancker daer mede te versien, om het selve nevens het plicht te laten vallen, maer eer de ancker stock gemaect was, brack het plecht touw aen stucken,

omtrent 11: uijren hadden doen geen anckers meer op de boug, als voornoemde boegancker, 't welck de swaere Zee onmogelijck soude hebben kunnen uijthouden, dreven so naer den handelaer, ende alsoo het half vloet was, seijde de loots ons naer binnen te seijlen,

want wij met het hoog waeter op de banck konde wesen en daer geen swaericheijt in gelegen was, ock wees ons de loots op den handelaer dat wij naer binnen souden loopen, waer op onse loots een weijnig tijts sijn coers oost aen stelde voor onse blind, ondertusschen waren doende omde voorstengh ende focke rhee om hoog tesselten, om meerder zeijl te maeken, maer de steng bij naer om hoog sijnde brack de stenge wint reeps, vingen doen de steng wondende de focke rhee omhoog, doch ten naesten bij om hoog sijnde begaff het [scan 508] kardeel echter met alle devoir de foc en 't voormarseijl bijgemaect stelde doen sijn cours O: Z: O: tot 2 ½ : à 3: glaesen (=1 ½ uur) waer op de

schipper hem vragde of hij sijn cours niet te zijdelijck aenstelde, gaff ten antwoord, dat het opper niet schaden kon, en liep naer het verloop van 3: glaesen weder O: aen sond een man naer de steng om nae land uijt te sien, daer naer noch een tot meerder seeckerheijt, de loots hem geduerig agter op de schans houdende bij 't compas, sonder het loot selver eens te gebruijcken doch den onderstuijerman het selve geduerig waernemende, en hem waerschouwende, de diepte toe riep waerop de loots dickmael antwoorde het gaet soo wel, tot datse de diepte kregen van 8: vaem waeter groot , waer op hij tegen de schipper seijde, 't is beter 8: vaem te roepen als drije of drije en een halff, waerop de schipper antwoorde het kan der naer wesen, dat dickmael beter is drije en een half of vier vaem te sijn als acht, waer op hij te weten de loots seijde ick weet niet waer dat dese diepte van daen comt,

wierden op dese diepte **het lant van Sagoor** gewaer in O: N: O: van ons, stelde doen sijn cours mede O: N: O: aen, hadden doen noch 7 vaem water, en wiert vande stenge geroepen dat sij branding saagen int N: O: ten N: aen leij vooruijt , waerop de loots seijde, dat daer geen brandinginge [sic] konde wesen of het most van het riff van de over wal sijn, waer op hij de schipper vragde of men geen drije mijlen het land soude kunnen sien, die daerop antwoorde van jae, en begon hier so ras op te drogen, ijder smack een vaem en meer, waer op het loot continuelijck soo ras neder als het opgehaelt was, wilde niet geloven dat daer de branding was voordat hij het selve bequaemelijck van omlaeg konde sien

willende doen sijn coers veranderen, maer eer het schip slaegs was, soo stooten het all aendegront, daer het naer eenige stooten, en door het vallend waeter sich vast geset heeft, en door de groote brandige wiert onse boot en chialoup te gronde geslagen met drije man die daer mede sijn verongeluckt,

NL-HaNA_4.VEL_256 detail

De mogelijke route van de Ooievaar op 29-juli 1668

hadden de Hooge Sandbanck doen N van ons ontrent een halve mijl sittende op de staert vande selve banck en verwachtende de vloet, verhopende het schip noch over de banck met deselve soude schocken, namen de seijlen in, omdat het schip hem selven niet te bersten arbeijden souw, des nachts met de loet maeken ons fock en voormarsseijl weder bij, en doen begon het schip soo afgrijselijck testoten, en konden tselve doen noch met pompen lens houden, maer met het vallend waeter [scan 509] bersten het schip en 't waeter wies tegens de pompen aen, ook rochten deselve onklaer, soo dat wij geen voordeel meer met de zelve konden doen, want wij all 9: en 10: voet waeter int ruijm hadden, dier halven wij het op Gods genade moesten laeten berusten en sijn uitcomste verwachten.

maendagh: den 30:=en dito quam de hoochbootsman en d'andere officieren uijt den naem van het gansche scheepsvolck, en versochten den schipper of sij mochten vloten maeken om als het schip ons begaf, het leven daer mede tesalveren, want de laatste vloet het schip soodanig ontrampondeert, en uijt den anderen gestoten was dat het onmogelijck scheen om de volgende vloet te kunnen uijthouden, maekende vloten klaer, en naer dat wij het gebedt 2: à 3: mael hadden gedaen, begaven wij ons op Godes genaede op de vloten, een weijnig voor sons ondergank, deden ons best om aen land te geraecken